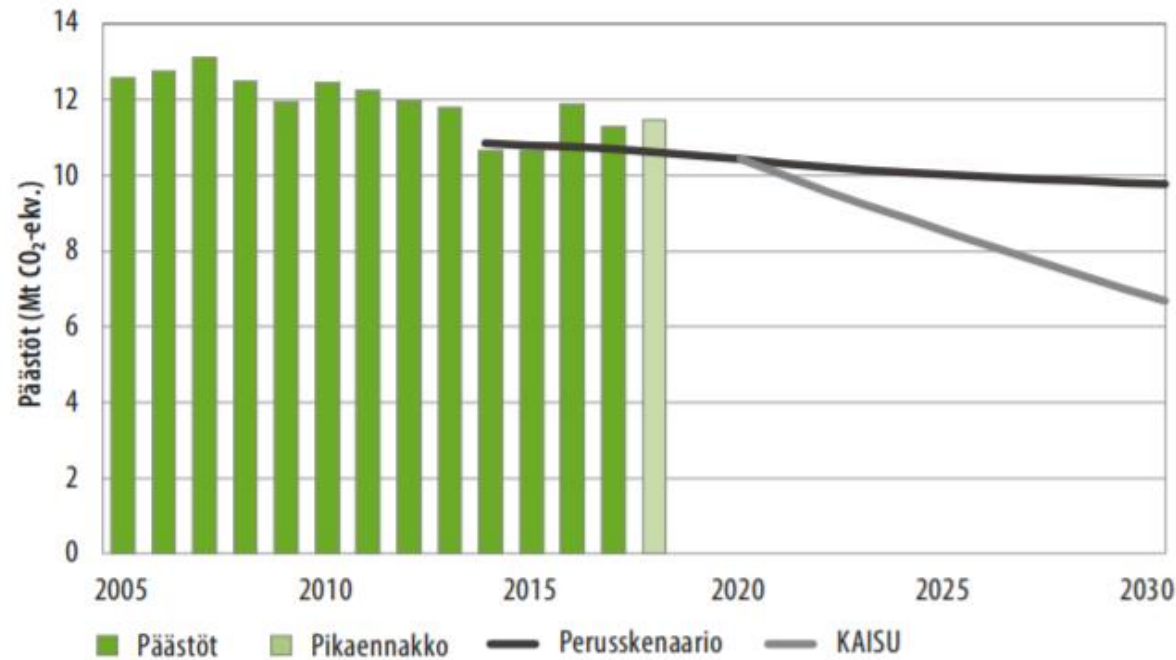

EU:n puhtaan kaluston direktiivi ja näkymä kansalliseen täytäntöönpanoon

Atro Andersson

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenteen CO₂-päästöjen kehitys ja tavoiteura

Kuvio 5. Liikenteen päästökehitys (pl. kotimaan lentoliikenteen CO₂-päästöt) vuosina 2005–2018 sekä perusskenaarion mukainen ja arvio keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) toimilla saavutettavasta päästökehityksestä vuosille 2021–2030. Vuoden 2018 tieto on pikaennakkotieto.

Liikenteen energiankulutukseen ja CO₂-päästöihin vaikuttavat tekijät ja CO₂-päästövähennyskeinot

Liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen

- Liikennesuoritteiden (ajoneuvokilometrien) kasvun taittaminen

Suorite
[km]

Liikennevälineiden energiatehokkuuden parantaminen

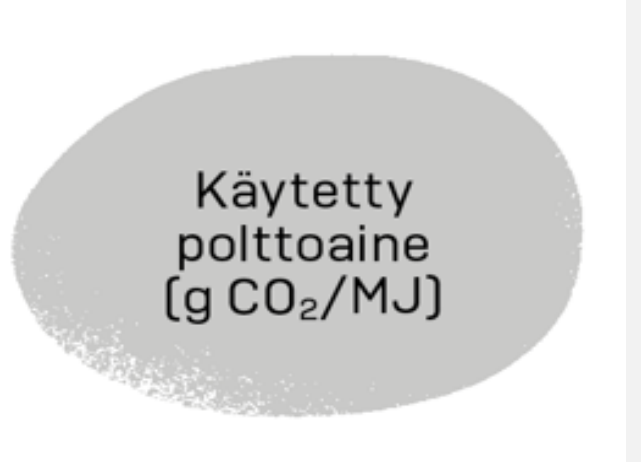
- Ajoneuvojen yms. ominaiskulutuksen (l/100 km tms.) pienentäminen

Liikennevälineen
energiatehokkuus
[MJ/km]

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla tai vähäpäästöisillä

- Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen

Käytetty
polttoaine
[g CO₂/MJ]

EU:n energia- ja ilmastopolitiikka

- EU:n kokonaispäästöjä vähennetään 2030 mennessä -40 %
- Päästökauppa vastaa -43 % päästövähennystavoitteesta ja taakanjako -30 %
- Taakanjakosektorin jäsenmaakohtaiset päästövähennysvelvoitteet vaihtelevat 0 ja 40 % välillä (Suomen tavoite -39 %)
- EU:n tasolla liikenne on ainoa sektori missä päästöt edelleen kasvussa. Liikenne vastaa noin neljäsosasta EU:n kokonaispäästöistä
- Hallitusohjelma tavoitteiden mukaisesti liikenteen päästöt tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta
- EU:n pitkän aikavälin päästövähennystavoite nettonollapäästöistä vuonna 2050 saattaa aiheuttaa painetta korottaa vuodelle 2030 asetettuja tavoitteita

Puhtaiden ajoneuvojen hankintadirektiivi

- Komissio on arvioinut alkuperäisen ehdotuksensa toimivuutta vaikutusarvioinnin yhteydessä ja on tunnistanut neljä pääasiallista haastetta mihin on pyritty vastaamaan uudistamalla direktiivi:
  1. Direktiivi ei edistä riittävästi puhtaiden ajoneuvojen julkisia hankintoja
  2. Puhtaiden ajoneuvojen markkinaosuudet ovat yhä pieniä.
  3. Direktiivi vaikutukset CO₂- ja pienhiukkaspäästöihin sekä liikenteen energiatehokkuuteen ovat jääneet pieniksi
  4. Direktiivi ei tue riittävästi EU:n kilpailukykyä ja kasvua
- Komissio antoi 9.11.2017 direktiivin muutosehdotuksen
- Trilogissa saavutettiin sopu 11.2.2019. Sopu vahvistettiin heinäkuussa 2019
- Jäsenmailla 24 kk saattaa vaatimukset voimaan kansallisesti

Direktiivin soveltamisala

- Vaatimuksia sovelletaan julkisen sektorin ajoneuvohankinnoille sekä palveluhankinnoille
- Koskee ainoastaan uusia hankintoja tai sopimuksia, jotka ylittävät hankintalainsäädännön hintakynnykset
- Soveltamisalasta rajattu pois kaukoliikenteen linja-autojen hankinnat
- Artiklan 2 mukaan jäsenvaltio voi myöntää poikkeuksen mm. hälytysajoneuvoille, rakennustyömaiden ja armeijan ajoneuvoille sekä pyörätuolin käyttäjille tarkoitetuille ajoneuvoille (M1)

Direktiivin soveltamisala

CPV Code		
60112000-6	Public road transport services	Joukkoliikennepalvelut maanteitse
60130000-8	Special-purpose road passenger-transport services	Matkustajien erikoismaantiekuljetukset
60140000-1	Non-scheduled passenger transport	Tilausmatkustajaliikenteen palvelut
90511000-2	Refuse collection services	Jätteiden keruupalvelut
60160000-7	Mail transport by road	Tieliikenteen postikuljetukset
60161000-4	Parcel transport services	Pakettien kuljetuspalvelut
64121100-1	Mail delivery services	Postin jakelupalvelut
64121200-2	Parcel delivery services	Pakettien jakelupalvelut

Henkilö- ja pakettiautoille asetetut vaatimukset

Puhtaan ajoneuvon määritelmä:

- Vuoden 2025 loppuun mennessä enintään 50 g/km
- Vuoden 2025 jälkeen 0 g/km

Suomelle asetettu määrällinen velvoite:

- Kaikista uusista hankinnoista 38,5% ajoneuvoista tulee olla puhtaita ajoneuvoja

Raskaalle kalustolle asetetut vaatimukset (N2 ja N3)

Puhtaan ajoneuvon määritelmä:

- Ajoneuvo joka kulkee 100% jakeluinfradirektiivin (2014/94) määritelmän mukaisella vaihtoehtoisella polttoaineella, eli biopolttoaine, sähkö, kaasua tai vety
- Biopolttoaineiden osalta vaatimuksena on, että tuotannossa ei ole käytetty ns. high-ILUC raaka-aineita

Suomelle asetettu määrällinen velvoite:

- Kaikista uusista hankinnoista vuoteen 2025 loppuun mennessä 9% ja vuoden 2025 jälkeen 15% tulee olla puhtaita ajoneuvoja

Linja-autoille asetetut vaatimukset

Puhtaan ajoneuvon määritelmä:

- Ajoneuvo joka kulkee 100% jakeluinfradirektiivin (2014/94) määritelmän mukaisella vaihtoehtoisella polttoaineella, eli biopolttoaine, sähkö, kaasu tai vety.
- Biopolttoaineiden osalta vaatimuksena on, että tuotannossa ei ole käytetty ns. high-ILUC raaka-aineita

Suomelle asetettu määrällinen tavoite:

- Kaikista uusista hankinnoista vuoteen 2025 loppuun mennessä 41% ja vuoden 2025 jälkeen 59% tulee olla puhtaita ajoneuvoja

Sähköbussien alataavoite:

- Hankintaosuudesta 50% tulee olla täyssähköbusseja

Kansallisen lainsäädännön valmistelu

- Edellyttää uutta lainsäädäntöä ja valmistelun tueksi perustetaan työryhmä
- Työryhmän tehtävänä arvioida eri toteutusvaihtoehtoja ottaen huomioon alueelliset eroavaisuudet ja kustannustehokkuus
- Ilmasto- ja energiaministeriryhmän käsittely
- Luonnos hallituksen esityksestä lähetetään lausunnoille
- Lausunto kierroksella saatu palaute huomioidaan jatkotyössä
- Käännös ja laintarkastus
- Hallituksen esitys eduskunnan käsittelyyn keväällä 2020
- Direktiivin asettamat vaatimukset astuvat voimaan kesällä 2021

Kiitos! Kysymyksiä?